

EVROPSKI KODEKS RAVNANJA ZA MEDIATORJE

Ta kodeks ravnanja določa več načel, h katerim se posamezni mediatorji lahko prostovoljno zavežejo na podlagi lastne odgovornosti. Uporabljajo ga lahko mediatorji v vseh vrstah mediacije v civilnih in gospodarskih zadevah.

Organizacije, ki zagotavljajo storitve mediacije, se tudi lahko zavežejo, in sicer tako, da od mediatorjev, ki delujejo pod okriljem njihove organizacije, zahtevajo spoštovanje kodeksa ravnanja. Organizacije lahko dajo na razpolago informacije o ukrepih, kot so usposabljanje, ocenjevanje in spremljanje, ki jih sprejmejo za zagotavljanje, da posamezni mediatorji spoštujejo kodeks.

Za namene kodeksa ravnanja mediacija pomeni vsak strukturiran postopek ne glede na to, kako se imenuje ali kako je poznan, v katerem dve stranki v sporu poskušata ali več strank v sporu poskuša prostovoljno doseči sporazum o rešitvi spora s pomočjo tretje stranke – v nadaljnjem besedilu „mediator“.

Spoštovanje kodeksa ravnanja ne posega v nacionalno zakonodajo ali pravila, ki urejajo posamezne poklice. Organizacije, ki zagotavljajo storitve mediacije, lahko oblikujejo podrobnejše kodekse, prilagojene njihovemu posebnemu okviru ali vrstam storitev mediacije, ki jih nudijo, kot tudi posebnim področjem, kot je družinska mediacija ali mediacija v potrošniških sporih.

1. USPOSOBLJENOST, IMENOVANJE IN PLAČILO MEDIATORJEV TER OGLAŠEVANJE NJIHOVIH STORITEV

1.1. Usposobljenost

Mediatorji morajo biti strokovno usposobljeni in imeti znanje glede postopkov mediacije. Pomembni dejavniki vključujejo ustrezno usposabljanje ter stalno izpopolnjevanje njihove izobrazbe in izkušenj glede mediacijskih spretnosti ob upoštevanju vseh zadevnih standardov ali shem akreditacije.

1.2. Imenovanje

Mediator se mora posvetovati s strankami glede primernih datumov za mediacijo. Preden mediator sprejme imenovanje, mora preveriti, ali ima ustrezne strokovne izkušnje in usposobljenost za vodenje mediacije. Strankam mora na njihovo zahtevo razkriti informacije glede svojih strokovnih izkušenj in usposobljenosti.

1.3. Plačilo

Če ni drugače določeno, mora mediator strankam vedno dati popolne informacije o načinu plačila, ki ga namerava uporabiti. Ni mu treba sprejeti mediacije, dokler vse zadevne stranke ne sprejmejo pogojev plačila.

1.4. Oglaševanje storitev mediatorja

Mediator lahko oglašuje svojo prakso. To stori na profesionalen in dostojen način z navedbo resničnih informacij.

2. NEODVISNOST IN NEPRISTRANSKOST

2.1. Neodvisnost in nevtralnost

Če obstajajo kakršne koli okoliščine, ki lahko ali za katere se zdi, da bi lahko vplivale na neodvisnost mediatorja ali povzročile navzkrižje interesov, mora mediator, preden začne postopek mediacije ali ga nadaljuje, takšne okoliščine razkriti strankam.

Takšne okoliščine vključujejo:

- vsako osebno ali poslovno razmerje z eno ali več strank;
- kakršen koli neposreden ali posreden finančni ali drugačen interes glede izida mediacije;
- delovanje mediatorja ali zaposlenega v njegovem podjetju v kakršni koli drugi vlogi, ki ni vloga mediatorja, za eno ali več strank.

V takšnih primerih lahko mediator soglaša z začetkom ali nadaljevanjem mediacije samo, če je prepričan, da bo mediacijo lahko izvedel povsem neodvisno in nevtralno ter da bo zagotovil popolno nepristranskost, stranke pa s tem izrecno soglašajo. Mediator je navedene okoliščine dolžan razkriti ves čas trajanja postopka mediacije.

2.2. Nepristranskost

V postopku mediacije mora mediator ves čas delovati in si prizadevati, da vidno deluje nepristransko v odnosu do strank ter jih obravnava enakopravno.

3. SPORAZUM O MEDIACIJI, POSTOPEK IN PORAVNAVA

3.1. Postopek

Mediator mora zagotoviti, da stranke v postopku mediacije razumejo značilnosti postopka mediacije ter vlogo mediatorja in strank v postopku. Mediator mora pred začetkom mediacije zlasti zagotoviti, da so stranke razumele pogoje sporazuma o mediaciji, vključno z vsemi veljavnimi določbami o obveznostih, ki jih imajo mediator in stranke glede zaupnosti, ter se s temi pogoji izrecno strinjale. Sporazum o mediaciji se lahko na zahtevo strank sestavi v pisni obliki.

Mediator mora voditi postopek na ustrezen način ob upoštevanju okoliščin zadeve, vključno z možnimi neravnovesji med vejami oblasti in načeli pravne države, kakršnih koli želja

strank in potrebe po hitri rešitvi spora. Stranke se lahko s sklicevanjem na vrsto pravil ali na drugačen način z mediatorjem svobodno dogovorijo o načinu izvedbe mediacije.

Če se mu to zdi potrebno, lahko mediator stranke zasliši ločeno.

3.2. Poštenost postopka

Mediator mora zagotoviti, da imajo vse stranke ustrezne možnosti za sodelovanje v postopku.

Mediator mora obvestiti stranke in lahko zaključi mediacijo, če:

- je bila sklenjena poravnava, ki se mediatorju zdi neizvršljiva ali nezakonita ob upoštevanju okoliščin zadeve in usposobljenosti mediatorja za takšno oceno, ali
- mediator meni, da nadaljevanje mediacije ne bi prineslo poravnave.

3.3. Konec postopka

Mediator mora sprejeti vse potrebne ukrepe, da se doseže sporazum med vsemi strankami na podlagi popolnega poznavanja dejstev ter da vse stranke razumejo pogoje sporazuma. Stranke lahko kadar koli odstopijo od mediacije brez navedbe kakršnega koli pojasnila.

Mediator mora na zahtevo strank in v okviru svoje pristojnosti stranke obvestiti o načinu oblikovanja sporazuma in o možnostih, da bo ta sporazum postal izvršljiv.

4. ZAUPNOST

Mediator mora ohranjati zaupnost vseh informacij, ki izhajajo iz mediacije ali so z njo povezane, vključno z dejstvom, da bo mediacija potekala ali je potekala, razen če se na podlagi zakona ali zaradi javnega reda zahteva, da jih razkrije. Nobenih informacij, ki jih je stranka mediatorju razkrila v zaupnosti, se drugim strankam lahko razkrijejo samo na podlagi dovoljenja ali če tako zahteva zakon.